

Forsætisnefnd

Tillaga forsætisnefndar um fjölgun borgarfulltrúa

Á fundi borgarstjórnar 20. júní 2017 var lögð fram svohljóðandi tillaga forsætisnefndar um fjölda borgarfulltrúa samkvæmt 11. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011:

Í 11. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 sem tóku gildi 1. janúar 2012 er kveðið á um fjölda fulltrúa í sveitarstjórn. Þar kemur fram að í sveitarfélögum þar sem íbúar eru 100.000 eða fleiri skal fjöldi fulltrúa vera 23-31. Samkvæmt gildandi samþykkt um stjórn Reykjavíkurborgar nr. 715/2013 er Borgarstjórn Reykjavíkur skipuð 15 borgarfulltrúum, sem er undir lögbundnu lágmarki. Lagt er til að borgarstjórn samþykki að fjöldi borgarfulltrúa verði á næsta kjörtímabili í lögbundnu lágmarki, 23 borgarfulltrúar, við sveitarstjórnarkosningar sem fram fara þann 25. maí 2018. Forsætisnefnd er falið að vinna að nauðsynlegum breytingum á samþykkt um stjórn Reykjavíkurborgar og fundarsköp borgarstjórnar, samþykkt um kjör og starfsaðstöðu kjörinna fulltrúa hjá Reykjavíkurborg, sem og öðrum samþykktum eftir því sem við á.

Greinargerð fylgdi tillögunni.

Borgarfulltrúar Sjálfstæðisflokksins lögðu fram svohljóðandi tillögu:

Í 5. tölulið 11. greinar sveitarstjórnarlaga er kveðið á um að fjöldi aðalmanna í sveitarstjórn skuli vera 23-31 í sveitarfélagi með fleiri en 100.000 íbúa. Umrætt ákvæði, sem taka á gildi í síðasta lagi í lok næsta kjörtímabils borgarstjórnar, leggur þær skyldur á herðar Reykjavíkurborgar að fjölga kjörnum borgarfulltrúum um 53-107%. Borgarstjórn Reykjavíkur skorar á Alþingi að endurskoða umrætt lagaákvæði í því skyni að borgarstjórn hafi sjálfdæmi um hvort borgarfulltrúum verði fjölgað eða ekki.

Borgarstjórn samþykkti að vísa tillögu borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokksins til forsætisnefndar.

Borgarstjórn samþykkti að vísa tillögu forsætisnefndar til forsætisnefndar að nýju.

Borgarfulltrúar Framsóknar og flugvallarvina lögðu fram svohljóðandi bókun:

Samkvæmt núgildandi sveitarstjórnarlögum ber Reykjavíkurborg að fjölga borgarfulltrúum við næstu kosningar í 23-31. Borgarstjórn ákveður ekki fjöldann, það er Alþingis, svo borgarstjórn hefur bara val um 23-31. Það er því ekki hægt að samþykkja eitthvað allt annað en rúmast innan gildandi laga. Borgarstjórn á að taka umræðuna í sal

borgarstjórnar og afgreiða fyrirbyggjandi tillögur enda ljóst að ekki er lýðræðislegt eða rétt að fresta ákvörðun um gildandi lög í því ljósi að kannski, mögulega verði ákvæðum sveitastjórnarlaga breytt. Slík stjórnsýsla telst ekki góð. Það þarf að taka afstöðu í málinu. Skýrar leikreglur, gagnsæi og lýðræðissjónarmið leiða til þess að ákvörðun eigi að vera tekin nú á borgarstjórnarfundum um þær tillögur sem nú liggja fyrir í stað þess að vísa málinu aftur til forsætisnefndar enda er búið að ræða málið ítrekað þar. Vandráðagangur meirihlutans við stjórnun borgarinnar er með ólíkindum og er það öllum ljóst að hægri höndin veit ekki hvað sú vinstri gerir. Að senda eigin tillögu aftur til málsmeðferðar, ber vott um illa ígrunduð vinnubrögð og er ákvarðanatökufælni meirihlutans staðfest, sérstaklega þegar haft er í huga að lagaákvæðið um skyldu sveitarfélagsins er algerlega skýrt.

Borgarfulltrúar Sjálfstæðisflokksins lögðu fram svohljóðandi bókun:

Sem fyrr leggst Sjálfstæðisflokkurinn gegn því stefnumáli Samfylkingar og Vinstri grænna að borgarfulltrúum í Reykjavík verði fjölgað úr 15 í 23 eða um 53% við næstu borgarstjórnarkosningar sem fram munu fara í maí 2018. Fyrirbyggjandi tillaga Sjálfstæðisflokksins felur í sér að Alþingi endurskoði umrætt lagaákvæði þannig að borgarstjórn hafi sjálfðæmi um hvort borgarfulltrúum verði fjölgað eða ekki. Það vekur athygli að í stað þess að taka efnislega afstöðu til málsins skuli meirihlutflokkarnir í borgarstjórn enn einu sinni kjósa að vísa slíkri tillögu til forsætisnefndar þar sem hún hefur þegar verið til skoðunar árum saman. En þar sem um er að ræða útbenslu kerfisins þarf það ekki að koma á óvart að vinstri flokkarnir líti til fjölgunar borgarfulltrúa með sérstakri velþóknun. Á fundinum hefur Dagur B. Eggertsson borgarstjóri ítrekað viðhaft þær fullyrðingar að umrædd fjölgun hafi verið samþykkt með stuðningi allra flokka á Alþingi á árinu 2011. Þessar fullyrðingar borgarstjóra eru alrangar. Sérstök atkvæðagreiðsla fór fram á Alþingi 17. september 2011 um 11. grein frumvarps til sveitarstjórnarlaga sem fól í sér áður nefnda fjölgun. Þingmenn Sjálfstæðisflokksins lögðust gegn umræddri grein en hún var samþykkt, aðallega með atkvæðum þingmanna Samfylkingar og Vinstri grænna, þar á meðal atkvæði Skúla Helgasonar, þáverandi þingmanns en núverandi borgarfulltrúa Samfylkingarinnar.

Borgarfulltrúar Samfylkingarinnar, Bjartrar framtíðar, Vinstri grænna og Pírata lögðu fram svohljóðandi bókun:

Fyrir liggur í sveitarstjórnarlögum að borgarfulltrúum í Reykjavík skuli fjölga á bilinu frá 23 til 31 í næstu sveitarstjórnarkosningum en í dag eru fulltrúarnir 15 talsins. Fyrir lá tillaga forsætisnefndar um að fjölga þeim í lægsta mögulegan fjölda sem lögin heimila, þ.e.a.s. úr 15 í 23. Á vorþingi lagði ráðherra sveitarstjórnarmála fram frumvarp á Alþingi sem ætlað var að afnema skyldu borgarinnar til að fjölga borgarfulltrúum en frumvarpið er fast í umhverfis- og samgöngunefnd þingsins. Nú boðar þessi sami ráðherra að hann ætli að klára málið í haust. Mikil óvissa er þó um afdrif málsins á þinginu og óvíst hvort þingmeirihluti er fyrir málinu. Í því skyni að hægt sé að halda áfram undirbúningi við lágmarksfjölgun borgarfulltrúa þarf að liggja fyrir sem fyrst hvort lögum verði breytt eða hvort þau standi óbreytt þegar gengið verður til kosninga næsta vor.

Kristbjörg Stephensen
e.u.

